

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

TUTKINTOJEN MÄÄRÄT

Liikunnanohjauksen perustutkinto (PT): 318 kpl
Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinto (AT): 381 kpl
Liikuntapaikka-alan ammattitutkinto (AT): 63 kpl
Liikuntapaikka-alan erikoisammattitutkinto (EAT): 18 kpl
Valmennuksen erikoisammattitutkinto (EAT): 51 kpl

TUTKINNON OSIEN MÄÄRÄT

Liikunnanohjauksen PT: 4 125 kpl
Liikunnan ja valmennuksen AT: 1 149 kpl
Liikuntapaikka-alan AT: 333 kpl
Liikuntapaikka-alan EAT: 96 kpl
Valmennuksen EAT: 138 kpl

LIIKUNNANOHIJAIKSEN PT

**Yhteiset tutkinnon osat
(YTO):**

v. 2024 1 179 kpl
v. 2025 1 122 kpl

**Paikalliset
tutkinnon osat:**
165 kpl

LIIKUNNANOHIJAIKSEN PT

Liikunnan palvelutuotannon osaamisala 24 kpl
Terveyttä edistävän liikuntaneuvonnan osaamisala 123 kpl
Valmennuksen ja seuratoiminnan osaamisala 162 kpl
Tieto puuttuu 9 kpl

LIIKUNNAN JA VALMENNUKSEN AT

Liikunnan osaamisala 162 kpl
Valmennuksen osaamisala 198 kpl
Tieto puuttuu 24 kpl

LIIKUNTAPAIKKA-ALAN AT

Tutkintonimike: Liikuntapaikkojenhoitaja 54 kpl
Tieto puuttuu 9 kpl

LIIKUNTAPAIKKA-ALAN EAT

Tutkintonimike: Liikuntapaikkamestari 15 kpl

VALMENNUKSEN EAT

Ei osaamisalaa, ei tutkintonimikettä

TUTKINTOJEN, TUTKINNON OSIEN JA OSAAMISALOJEN SUORITUSMÄÄRÄT

Pohdinnat

Tutkintojen suoritusmäärät

- Yleisenä havaintona voidaan todeta, että liikunta-alan tutkintojen suoritusmäärät ovat vähentyneet edellisvuodesta lukuun ottamatta valmennuksen erikoisammattitutkintoa.
- Liikunnanohjauksen perustutkinnon suoritusmäärät ovat vuodesta 2024 laskeneet noin 20 %. Yhtenä selittävänä tekijänä voidaan pitää perustutkinnon kolmen vuoden suoritusajanjaksoa. Tämä voi vuositasonla aiheuttaa suuria vaihteluita tutkinnon suoritusmäärissä, vaikka opiskelijamäärä olisi pysynyt samana tai jopa kasvanut.
- Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnon osalta tutkinnon suoritusmäärät alenivat erityisesti liikunnan osaamisalalla (-18 %), tutkinnon järjestäjien mukaan valmennuksen osaamisala on ollut suositumpi ja trendi näyttäisi jatkuvan.
- Edellisinä vuosina liikunnanohjauksen perustutkinnon suoritusmäärät ovat olleet kasvussa.

Tutkinnon osien suoritusmäärät

- Tutkinnon osien suoritusmäärät kasvoivat edellisestä vuodesta noin 3 %. Kasvu selittyy lähes kokonaan liikunnanohjauksen perustutkinnon tutkinnon osilla. Yhtenä selittävänä tekijänä voidaan pitää kolmen vuoden tutkinnon suoritusaikaa, joka aiheuttaa vuosittain vaihtelua suoritusmääriin.
- Muilta osin tutkinnon osien suoritusmäärissä ei ole merkittäviä eroja edellisvuoteen verrattuna.

Osaamisalojen suoritusmäärät

- Liikunnanohjauksen perustutkinnon osaamisalojen suoritusmäärästä merkittävin lasku on terveyttä edistävän liikuntaneuvonnan osaamisalassa. Taustalla voi olla tekijänä sekä kuntien että yksityisen sektorin heikompi työllistymismahdollisuus.

Muut huomiot

- Tutkintojen suoritusmäärien osalta tieto puuttuu yllättävän usein.
- Tutkintojen suoritusmäärien vähenemistä selittänevät yleinen taloustilanne toimialalla, työpaikkojen määrän lasku (perustuen työssäkäyntitilastoihin) sekä aikuiskoulutuksen koulutuspoliittiset linjaukset.
- Yleinen epävarmuus ja ryhmien kokoamisen haasteet näkyvät edelleen, kuten edellisenäkin vuonna. Rahoituksen vaikutus valmennusalan koulutuksen tulevaisuuteen nähdään huolena.
- Erikoisammattitutkinnossa hakeudutaan lisäkoulutukseen, ja liikunnanohjaajatutkinnon puolella on lisäksi alanvaihtajia.
- Heikko taloustilanne vaikeuttaa henkilöstön rekrytointia, ja liikunta-alan matala palkkataso voi ohjata osaajia hakeutumaan muille aloille, vaikka olisi kiinnostusta alaa kohtaan. Liikuntapaikka-alan ammatti- ja erikoisammattitutkintojen suorittajamäärät ovat valtakunnallisesti melko pieniä. Tämä herättää kysymyksen: riittävätkö osaajat yhä laajenevan liikuntapaikkaverkon tarpeisiin?

Liikunta-alan ja valmennuksen työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2025

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

JÄRJESTÄMISLUVAT

Liikunnanohjauksen PT: 8 kpl
Liikunnan ja valmennuksen
AT: 12 kpl
Liikuntapaikka-alan AT: 6 kpl
Liikuntapaikka-alan EAT: 3 kpl
Valmennuksen EAT: 9 kpl

AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT KPL

Liikunnanohjauksen PT: 8 (+15)
Liikunnan ja valmennuksen
AT: 12 (+13)
Liikuntapaikka-alan AT: 6 (+4)
Liikuntapaikka-alan EAT: 2 (+2)
Valmennuksen EAT: 7 (+3)

EI AKTIIVISET JÄRJESTÄJÄT
(joilla on järjestämislupa)

Liikunnanohjauksen PT: 0 kpl
Liikunnan ja valmennuksen
AT: 0 kpl
Liikuntapaikka-alan AT: 0 kpl
Liikuntapaikka-alan EAT: 1 kpl
Valmennuksen EAT: 2 kpl

TUTKINTOJEN JÄRJESTÄMINEN

Pohdinnat

SUORITETTUIJEN TUTKINTOJEN KIELET

Liikunnanohjauksen PT
Suomi 288 kpl
Ruotsi 30 kpl

Liikunnan ja
valmennuksen AT
Suomi 378 kpl
Ruotsi 9 kpl

Liikuntapaikka-alan AT
Suomi 63 kpl

Liikuntapaikka-alan EAT
Suomi 15 kpl

Valmennuksen EAT
Suomi 48 kpl

Kielellinen ja maantieteellinen kattavuus sekä suoritusten jakautuminen

Järjestämislupien määrät pysyivät samoina kaikkien tutkintojen osalta.

Maantieteellinen kattavuus on säilynyt hyvänä, ja koulutuksen saatavuus on edelleen laaja.

Valtaosa suoritetuista tutkinnoista tehtiin suomen kielellä. Toisella kotimaisella kielellä suoritettiin 39 tutkintoa, mitä voidaan pitää myönteisenä, sillä toimialalla työkielenä on myös ruotsi.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Näyttöjen suorituspaikkojen jakautuminen

LIIKUNNANOHIJAUKSEN PT

Työpaikka 54,1 %

Oppilaitos 16,3 %

Työpaikka + oppilaitos 9,7 %

Tieto puuttuu 19,9 %

LIIKUNTAPAIIKKA-ALAN AT

Työpaikka 35,5 %

Oppilaitos 61,8 %

Työpaikka + oppilaitos 0 %

Tieto puuttuu 3,6 %

LIIKUNTAPAIIKKA-ALAN EAT

Työpaikka 9,4 %

Oppilaitos 87,5 %

Työpaikka + oppilaitos 0 %

Tieto puuttuu 0 %

LIIKUNNAN JA VALMENNUKSEN AT

Työpaikka 52,8 %

Oppilaitos 34,2 %

Työpaikka + oppilaitos 5,0 %

Tieto puuttuu 7,7 %

VALMENNUKSEN EAT

Työpaikka 69,6 %

Oppilaitos 23,9 %

Työpaikka + oppilaitos 4,3 %

Tieto puuttuu 2,2 %

Pohdinnat suorituspaikkojen jakautumisesta

- Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnossa työpaikalla suoritettujen näyttöjen määrä oli edelleen kasvussa (10 %).
- Valmennuksen erikoisammattitutkinnossa kasvu oli vieläkin suurempaa, eli noin 14 %.
- Perustutkinnon osalta näyttöjen toteutuksessa ei tapahtunut merkittäviä muutoksia. Huomioitavaa kuitenkin on, että lähes 20 % tiedoista puuttuu, joten näyttöpaikkojen todellinen jakautuminen ei ole täysin arvioitavissa.
- Liikuntapaikka-alan näyttöjen toteutus painottuu edelleen vahvasti oppilaitosympäristöihin.
- Liikuntapaikka-alan ammattitutkinnon osalta näyttöjen suorittaminen työelämässä on kuitenkin yleisempää, mikä viittaa siihen, että kyseisen tutkinnon osaamistavoitteet ja näyttöjen luonne soveltuvat hyvin työpaikoilla toteutettaviksi.

Pohdinnat oppilaitoksissa järjestettävistä näytöistä

- Liikuntapaikka-alan näyttöjen suorittaminen oppilaitoksessa on perusteltua silloin, kun työpaikalla toteuttaminen ei ole mahdollista esimerkiksi liikuntatilojen tai muiden tarvittavien suorituspaikkojen puuttumisen vuoksi.
- Yli puolet liikunnanohjauksen perustutkinnon näytöistä järjestetään työpaikoilla, ja osuus on pysynyt lähes ennallaan vuodesta 2024. Kun huomioidaan sekä työpaikalla että oppilaitoksessa tai useammassa oppilaitoksessa suoritettut näytöt, kokonaisosuus on 26 %. Tätä selittää urheiluopistojen monipuolinen oppimisympäristö, joka vastaa hyvin liikunta-alan työpaikkojen tarpeita. Urheiluopistoissa on sekä valmennus- että vapaa-ajan toimintaa, mikä mahdollistaa näyttöjen toteuttamisen monipuolisesti.
- Olisiko tarpeen perehdyttää vastuunopettajia ja arvioijia näyttöjen kirjaamiskäytännöistä?

Pohdinnat koulutuksen järjestäjien kehittämiskohteista ja hyvistä käytännöistä

- Arviointikäytännöt ovat siis pysyneet edellisvuoden tasolla ja tukevat edelleen työelämälähtöistä näyttöjen toteutusta.

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU		
Osaamisen arviointi ja kaksikantaisuuden toteutuminen ammatillisissa tutkinnon osissa		
LIKUNNANOHJAUKSEN PT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 50,3 % Tieto puuttuu 11,3 % LIKUNTAPAIKKA-ALAN AT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 90,9 % Tieto puuttuu 1,8 % LIKUNTAPAIKKA-ALAN EAT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 81,3 % Tieto puuttuu 0 % LIKUNNAN JA VALMENNUKSEN AT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 66,8 % Tieto puuttuu 1,1 % VALMENNUKSEN EAT Opettaja ja työelämän edustaja (kaksikantaisuus) 63 % Tieto puuttuu 0 %	Pohdinnat kaksikantaisuuden toteutumisesta - Liikunnanohjauksen perustutkinnon osalta kaksikantainen arviointi toteutuu noin puolessa näytöistä. Tilanne on muutaman prosenttiyksikön parempi kuin vuonna 2024, ja tähän onkin edelleen tärkeää kiinnittää huomiota. - Liikunnan ja valmennuksen ammattitutkinnossa sekä valmennuksen erikoisammattitutkinnossa kaksikantaisuus toteutuu noin kahdessa kolmasosassa arvioinneista. Ammattitutkinnon osalta kaksikantaisuuden määrä on pysynyt samana. Erikoisammattitutkinnossa kaksikantaisuus on toteutunut vuotta 2024 paremmin (kasvua 7–9 %). - Kaksikantainen arviointi toteutuu hyvin myös liikuntapaikka-alan ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon arvioinneissa, joissa sen osuus on yli 80 %.	Muita huomiota Liikunnanohjauksen perustutkinnon osalta näyttöjen arvioinnin tietoja puuttuu noin 11 %:a näytöistä. Se, mistä tietojen puuttuminen liikunnanohjauksen perustutkinnossa johtuu, on hyvä paneutua seuraavilla vierailukäynneillä. OSAAMISEN ARVIOINNIN ARVOSANAT AMMATILISESSA KOULUTUKSESSA LIKUNNANOHJAUKSEN PT Keskiarvo 3,6 Ammatillinen tutkinnon osa 3,7 Yhteinen tutkinnon osa 3,6 (kansallinen ka. 3,7)

NÄYTTÖJEN TOTEUTUKSEN JA OSAAMISEN ARVIOINNIN LAATU

Palautteet

Palautekyselyt (vastausasteikko 1-5)

OPISKELIJAPALAUTTEEN
PÄÄTTÖKYSELY, NÄYTÖT

Liikunnanohjauksen PT 4,5
Liikunnan ja valmennuksen AT 4,7
Liikuntapaikka-alan AT 4,3
Liikuntapaikka-alan EAT 4,6
Valmennuksen EAT 4,8
(kansallinen keskiarvo 4,5)

TYÖPAIKKAOHJAAJAPALAUTE

Liikunnanohjauksen PT 4,4
Liikunnan ja valmennuksen AT 4,2
Liikuntapaikka-alan AT 4,2
Liikuntapaikka-alan EAT -
Valmennuksen EAT 3,9
(kansallinen keskiarvo 4,2)

TYÖPAIKKAPALAUTE

Liikunnanohjauksen PT 4,2
Liikunnan ja valmennuksen AT 4,2
Liikuntapaikka-alan AT 4,1
Liikuntapaikka-alan EAT 4,1
Valmennuksen EAT 4,4
(kansallinen keskiarvo 4,2)

Pohdinnat

Opiskelijapalaute

- Kokonaistarkastelun perusteella voidaan todeta, että liikunta-alan opiskelijapalautteet ovat korkealla tasolla.

Työpaikkaohjaajapalaute

- Muilta osin kuin valmennuksen erikoisammattitutkinnon osalta työpaikkaohjaajapalautteet ovat kansallista keskiarvoa tai sitä parempia, ja siinäkin keskiarvo on vain hieman kansallista keskiarvoa alempana.

Työpaikkapalaute

- Työpaikkapalaute on pysynyt hyvänä edelliseen vuoteen verrattuna. Kokonaisuutena arvioituna palautteet ovat hyvällä tasolla.
- Millaiset tekijät vaikuttavat palautteeseen ja miten koulutuksen työelämäyhteyksiä, ohjauksen laatua sekä oppimisympäristöjä voitaisiin entisestään kehittää vastaamaan paremmin työnantajien ja tutkintoa suorittavien odotuksia?

Muita huomioita

- Kansallisia keskiarvoja voidaan pitää erittäin hyvinä, mikä kertonee näyttöjen toteutuksen ja arvioinnin laadun toimivan näyttötutkintojärjestelmän sisällä hyvin.
- Olisiko jatkossa mahdollista muuttaa palautteenkeruuta niin, että erotellaan vastaajat: kolmas (yhdistykset, urheiluseurat), toinen (valtio, kunnat) ja yksityinen sektori?

TUTKINTOJEN PERUSTEIDEN JA TUTKINTORAKENTEEN TOIMIVUUS

Pohdinnat tutkinnon perusteiden työelämävastaavuudesta, perusteiden toimivuudesta ja tutkintorakenteesta

Liikunnanohjauksen PT

- Uudet tutkinnon perusteet on otettu käyttöön 1.1.2025. Tällä hetkellä liikunnanohjauksen perustutkintoa suoritetaan uusilla sekä vanhoilla tutkinnon perusteilla.
- Yleisesti tutkintojen perusteiden nähdään vastaavan työelämän tarpeita. Joustavuus ja mahdollisuus valinnaisiin tutkinnon osiin muista tutkinnoista ja muilta aloilta koetaan hyvänä.
- Liikunnanohjauksen perustutkinnossa 1.1.2025 voimaan tulleissa tutkinnon perusteissa uimahalliympäristössä toimiminen tutkinnon osalla pyritään ratkaisemaan tarvetta kouluttaa työelämän tarpeisiin työntekijöitä uinnin opettamiseen ja valvontaan.

Liikunnan ja valmennuksen AT

- Uudet tutkinnon perusteet tulevat voimaan 1.8.2026. Siirtymäaika on menossa.

Liikuntapaikka-alan AT

- Uudet tutkinnon perusteet ovat tulleet voimaa 1.8.2025
- Käyttökokemuksia ei ole vielä tiedossa.

Liikuntapaikka-alan EAT

- Uudet tutkinnon perusteet ovat tulleet voimaan 1.8.2025.
- Ei käyttökokemuksia vielä tiedossa.

Valmennuksen EAT

- Tutkinnon perusteiden uudistaminen on aloitettu. Työelämää on kuultu ja kehittämiskohteita on tunnistettu. Uudet perusteet on tarkoitus ottaa käyttöön 1.8.2027.
- Korkeiden opiskelija- ja työelämäpalautteiden perusteella sekä tutkinnon järjestäjien mukaan nykyiset tutkinnon perusteet vastaavat hyvin työelämän tarpeisiin ja ovat toimivat.

Pohdinnat ja huomiot

- Hyvät palautteet kertovat, että tutkintorakenne on toimiva.
- Liikuntapaikka-alan osalta tutkinnon rakenne palvelee pääsääntöisesti tarkoitustaan.
- Yleisesti tutkintojen perusteiden nähdään vastaavan työelämän tarpeita. Joustavuus ja mahdollisuus valinnaisiin tutkinnon osiin muista tutkinnoista ja muilta aloilta koetaan hyvänä.
- Liikuntapaikka-alan ammattitutkinnon ja erikoisammattitutkinnon osalta olisi syytä pohtia, kuinka hyvin oppilaitoksessa tapahtuva koulutus vastaa työelämän tarpeisiin?

Liikunta-alan ja valmennuksen työelämätoimikunnan tilannekuva v. 2025

LÄHTEET

Taustaa

Työelämätoimikunta on laatinut tilannekuvan toimialansa tutkintojen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta.

Työelämätoimikuntien tehtäviin kuuluu tuottaa vuosittain tietoa ammatillisen koulutuksen näyttöjen toteutuksen ja osaamisen arvioinnin laadusta omalla toimialallaan (Valtioneuvoston asetus ammatillisesta koulutuksesta 673/2017).

Työelämätoimikunnan käyttämiä lähteitä

Työelämätoimikunnalla on ollut käytössään Opetushallinnon tilastopalvelu www.vipunen.fi. Määrälliset tiedot (järjestämisluvut, suoritustiedot ja palautetiedot ym.) on poimittu tammikuussa 2026, jonka jälkeen tulleita päivityksiä Vipuseen ei ole päivitetty tilannekuvaan.

Siirtymäajalla olevat tutkinnot eivät sisälly määrällisiin tietoihin. Koulutuksen järjestäjien järjestämisluvista koulutuksen järjestäjien aktiivisuus määritellään sillä, onko koulutuksen järjestäjältä kirjautunut tutkintojen tai tutkinnon osien suorituksia vuonna 2025.

Vipusen raporttiseloitteesta: Tietosuojauksen vuoksi henkilöltä koskevat lukumäärät 1-4 näytetään arvona "1-4" ja neljää suuremmat lukumäärät pyöristetään lähimpään kolmella jaolliseen lukuun. Keskiarvot lasketaan suojatuilla lukumäärillä.

Tilannekuvaan sisältyvät palautekeskiarvot on poimittu maaliskuussa 2026.

Lähdemateriaalina tilannekuvan pohdinnoissa on ollut esimerkiksi työelämätoimikunnan vierailukäyntiraportit, mahdolliset lausunnot tutkinnon perusteiden luonnoksista sekä mahdolliset opiskelijoiden tekemät osaamisen arvioinnin oikaisupyynnöt. Lisäksi pohdintoja on voitu täydentää työelämätoimikunnan jäsenten omilla havainnoilla.

Työelämätoimikunnan tilannekuvat

Työelämätoimikuntien sivusto ja aikaisempien vuosien tilannetiedot ja -kuvat löytyvät Opetushallituksen [www-sivustolla](http://www.vipunen.fi):
<https://www.oph.fi/fi/koulutus-ja-tutkinnot/ammattillinen-koulutus/tyoelamatoimikunnat>

Lisätietoja

Työelämätoimikuntien sihteeristö, tyoelamatoimikunnat@oph.fi

Työelämätoimikunnat
Arbetslivskommissioner

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSSTYRELSEN